

Pericopa Tețave - Veșminte în general și mai ales veșmintele Preotului (Cohen) [anul 5785]

Ca să putem explica noima îmbrăcăminte speciale a Preotului, trebuie să vedem care sunt rolurile hainelor în general.

Omul nu a venit pe lume îmbrăcat. Hainele i s-au dat după ce Adam și Hava (Eva) au păcătuit. Acest păcat le-a pricinuit o senzație de rușine care a dus la apariția sentimentului de rușine a goliciunii, iar ea la rândul ei a dus la apariția vestimentației. Ea mai are câteva meniri despre care vom vorbi în continuare.

1. În primul rând, evitarea rușinii și acoperirea organelor pe care specia umană dorește să fie acoperite.

În Tanach și în halacha găsim rădăcini la această chestiune, în afara celei amintite mai sus despre Adam și Hava. Astfel citim despre Noah (Noe) care când s-a îmbătat s-a descoperit goliciunea; frații lui Iosef l-au dezbrăcat și l-au rușinat înainte de a-l vinde. Mortul are un statut special, deoarece tot corpul trebuie acoperit. Noi mai citim despre o persoană care l-a acoperit pe Amașa după ce acesta a murit (2Samuel 20:12).

2. Haina are și o sarcină funcțională de a încălzi corpul omului în fața frigului, a vântului și a precipitațiilor. Toraua face o similitudine între haină și mâncare, după cum a spus Iacov: „Și-mi va da pâine să mănânc și haine să mă îmbrac” (Geneza 28:20).

Regele David a avut o problemă serioasă la bătrânețe: hainele nu-l mai încălzeau (1Regi 1:1). Înțelepții și Rași (Franța, sec. 11) spun că aceasta era o pedeapsă fiindcă a sfidat veșmintele.

3. Veșmintele pot simboliza și doliu și dezastru. Precum omul poate fi remarcat prin lipsa necesarului, așa veșmintele pot fi remarcate prin ruptura lor. O haină ruptă nu-l onorează pe cel care o poartă.

În Tanach sunt foarte multe exemple: Iacov și-a sfâșiat hainele când credea că Iosef a fost omorât (Geneza 37:34) – de aici provine ruperea hainelor ca simbol al doliului; Ruben și-a sfâșiat hainele când și-a dat seama că nu a reușit să-l salveze pe Iosef (Geneza 37:29); Iosua și Caleb și-au sfâșiat hainele când au auzit defăimările colegilor lor la drum în Canaan (Numeri 14:6); Iosua și-a sfâșiat hainele când a auzit despre înfrângerea la Ai (Iosua 7:6); Tamar și-a sfâșiat haina după cea ce i-a făcut Amnon (2Samuel 13:19). Mulți dintre regii lui Iuda începând cu David și-au sfâșiat hainele în momente de primejdie pentru cei apropiați sau pentru regat.

4. Vestimentația are și un rol pozitiv de a slăvi o persoană. Hainele diferă în cea ce privește materialul din care sunt cusute și prin culoarea lor. Noi întâlnim deja la Iosef că Iacov i-a făcut o tunică specială „dungată” ca să-l cinstească, care mai târziu aparținea fetelor fecioare ale regilor (2Samuel 13:18).

În Talmud, Rabi Iohanah spune „Haina face (cinstește) omul” (tractatul Șabat 113:a).

Haina se folosește și ca un simbol al statutului unui om sau grup: regele are o coroană pe cap, Preotul (Cohen) are

opt haine de glorie; Tamar a îmbrăcat haine de văduvă (Geneza 38:20); mireasa poartă o haină specială.

Există o diferență între veșmintele de Șabat și cele de alte zile, fiindcă trebuie să cinștim Șabatul și cu haine speciale, care diferă de cele de celelalte zile. Sunt și porunci (mișvot) și interdicții legate de veșminte, cum sunt mișvat țîțit și interdicția de amestec de fibre și lână.

Hainele regilor și a Preoților (Cohen)

Este important în ce momente aceștia îmbracă haine speciale, când nu le îmbracă sau când le sfășie.

Profetul Zaharia face o aluzie la aceasta, la începutul celui de al doilea Templu: „Și [EI] mi l-a arătat pe Marele Preot loșua stând înaintea unui înger înaintea Domnului, și pe Satan stând în dreapta lui, ca să-l acuze ... Iar loșua era îmbrăcat cu haine murdare și stătea înaintea îngerului. Și [îngerul] a răspuns și a spus celor care stăteau înaintea lui, spunând, îndepărtați hainele murdare de pe el! Și i-a spus, uite, am îndepărtat păcatul tău de asupra ta și te-am îmbrăcat cu haine curate. Apoi am spus, să i se pună un turban curat pe cap, și ei i-au pus un turban curat pe cap și l-au îmbrăcat cu [alte] haine, iar îngerul Domnului stătea [acolo]” (Zaharia 3: 1-5).

Profetul se folosește de un cuvânt neobișnuit pentru „murdar” care poate fi tradus „plin de excremente”. De aceea înțelepții și comentatorii se referă la el. Rași, în numele înțelepților, spune că aceste haine înseamnă o pedeapsă fiindcă fiii lui s-au căsătorit cu femei străine, adică neevreice, interzis complet Preoților, iar schimbarea lor în haine frumoase simbolizează corectarea păcatului. Radak (Franța sec.12) citează aceste cazuri din cartea „Ezra”.

Cât despre veșmintele regelui, exemplul următor va dovedi o sfășiere care simbolizează distrugerea unui imperiu: „Pe când Samuel se întorcea să plece, Saul l-a apucat de poala tunicii fără mâneci și ea s-a rupt. Atunci Samuel i-a zis, astăzi Domnul a rupt regatul Israelului de la tine și îl va da unui semen al tău care este mai bun decât tine” (1Samuel 15:27-28).

Veșmintele Preotului (Cohen)

Despre aceste haine Toraua ne spune că ele sunt „pentru slavă și pentru splendoare” (Exodul 28:2).

Ramban (Spania sec. 13) explică: „Aceasta înseamnă ca să fie nobil și splendid prin hainele lui după cum scrie „somptuos ca un mire” (Isaia 61:10). Asemenea veșminte îmbrăcau odinioară regii”.

Iată, despre Templu, adică Casa Sfântă, profetul spune „Casa noastră de sfințenie și de glorie” (Isaia 464:11), adică „sfințenia” este cinștea, iar „gloria” este gloria Israelului, după cum scrie „este sanctuarul unui rege și templul unui regat” (Amos 7:13”).